

Lausuntoyhteenveto

1.4.2022

VN/20458/2021

VN/20458/2021-VM-13

Lausuntoyhteenveto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö julkaisi 22.2.2022 lausuntopalvelu.fi:ssä lausuntopyynnön luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta. Lausuntopyynnön yhteydessä julkaistiin myös esitysluonnos valtiovarainministeriön hankesivuilla ¹. Esitysluonnoksella on tarkoitus panna kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2261 direktiivin 2009/65/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse avaintietoasiakirjojen käytöstä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset) rahastoyhtiöiden toimesta. Lausuntoaika asiassa päättyi 28.3.2022.

Valtiovarainministeriö pyysi yhteensä 16 viranomaiselta ja yhteisöltä lausuntoa esitysluonnoksesta. Lausuntopyyntöön vastasi 10 tahoa: oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Suomen Pankki, Vakuutus- ja rahoitusneuvonta, Finanssiala ry, Nasdaq Helsinki Oy, Suomen Osakesäästäjät ry ja Suomen Yrittäjät ry.

Sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Suomen Pankki ja Nasdaq Helsinki Oy ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Oikeusministeriö pyysi huomioimaan, että ehdotettavien muutosten mahdolliset vaikutukset myös kuluttaja-asiamieheen tulisi arvioida esityksessä. Kuluttajiin kohdistuvan markkinoinnin ja kuluttajasopimusten kohtuuttomien ehtojen valvonnassa kuluttaja-asiamiehellä ja Finanssivalvonnalla on rinnakkainen toimivalta finanssialalla.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta piti ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja tarkoituksenmukaisina sijoittajansuojan näkökulmasta, sillä ne yhdenmukaistavat eri tuotteista annettavia tietoja ja siten myös helpottavat erilaisten sijoitustuotteiden keskinäistä vertailtavuutta.

Finanssiala piti tärkeinä muutoksia, joilla UCITS-rahastojen vaatimukset yhdenmukaistetaan PRIIPS-säännösten kanssa ja varmistetaan, ettei samasta rahastosta tehdä kahta keskenään ristiriitaista esitettä. Finanssialan mukaan valittu EU-tason

¹ <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM107:00/2021>

sääntelyratkaisu on kuitenkin valitettavan mutkikas. Finanssiala kiinnitti myös huomiota siihen, että tiettyjen vaihtoehtorahastojen osalta sääntely tosiasiaassa kiristyy ja aiheuttaa rahastonhoitajille lisävelvoitteita. Samalla käytännössä hyvin toimineesta kansallisesta ratkaisusta joudutaan luopumaan. Finanssiala nosti esille, että PRIIPS-sääntely soveltuu ei-ammattimaisiin sijoittajiin, joita ovat myös vähittäissijoittajia huomattavasti ammattimaisemmin organisoidut instituutiosijoittajat, jotka eivät kuitenkaan täytä kaikkia ammattimaiselle sijoittajalle asetettua kriteerejä. Nykyinen kansallinen sääntely on mahdollistanut asian huomioon ottamisen kansallisen esitesääntelyn avulla. Finanssiala piti EU:n MiFID-sääntelyn ammattimaisten sijoittajan määritelmän kehittämistä tärkeänä siten, että vähittäissijoittajille tarkoitettu sääntely kohdistuisi jatkossa juuri vähittäissijoittajiin eikä instituutiosijoittajiin.

Suomen Osakesäästäjät näki esityksen hyvänä uudistuksena suomalaisille yksityissijoittajille ja –säästäjille. Suomen Osakesäästäjät näki erityisen tärkeänä, että ei-ammattimaisilla sijoittajilla on saatavilla aina sijoitustuotteen muodosta riippumatta tiivistettyjä, vertailukelpoisia ja vakiomuotoisia tietoja. Siirtyminen yhteiseen menetelmään toisi ei-ammattimaisille sijoittajille parempia työkaluja arvioida tuotteen riskejä ja toisaalta sen historiallista menestystä suhteessa muihin vastaaviin sijoitustuotteisiin. Suomen Osakesäästäjät näki esityksen ainoastaan positiivisena kehityksenä suomalaisille säästäjille ja sijoittajille. Sijoittajan saama informaatio selkeytyy ja yhdenmukaistuu ja tietyltä osin myös paranee riskien ja kustannusten osalta. Suomen Osakesäästäjät ei usko myöskään sijoitustuotteiden kallistuvan uudistuksen myötä, koska osittain myös alan toimijoiden työ selkeytyy.

Suomen Yrittäjät piti ehdotettuja muutoksia perusteltuina, vaikka muutokset lisäävät täytäntöönpanovaiheessa jossain määrin hallinnollista taakkaa. Erityisen tärkeänä Suomen Yrittäjät piti sitä, että ehdotettavilla lakimuutoksilla rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat hyötyisivät oikeudellisen epävarmuuden vähentymisestä sekä siitä, ettei niille syntyisi päällekkäisiä tiedonantovaatimuksia PRIIP-asetuksessa säädetyn siirtymäajan jälkeen.